

V ý r o č n á s p r á v a
O b c e B Y S T R Á
z a r o k 2 0 2 3

Mgr. Martin Alberty
starosta obce

1. Základná charakteristika obce BYSTRÁ

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

1.1. Geografické údaje :

Poloha obce : Obec Bystrá leží priamo pod južným najvyšším vrcholom Nízkych Tatier - Ďumbierom a mekkou lyžiarských športov CHopkom.

Rozloha obce: Celková rozloha obce je 1.589 ha

Nadmorská výška : 580 m n.m.

Susedné obce a mestá : Najbližšia obec je Mýto pod Ďumbierom vzdialená 1 km.
Najbližšie mesto je Brezno vzdialené 15 km od obce.

1.2. Demografické údaje:

Počet obyvateľov : k 31.12.2023 celkom 156 osôb z toho občianov 145
detí 11
vekový priemer je 53,07 roka

Národnostná štruktúra: slovenská 95,73 %, česká 0,61 %, iná 3,66 %

Štruktúra podľa nábož.vyznania : rímskokatolícke vyzn. 57,32%, evanjelické vyznanie 6,1%

gréckokatol.vyzn. 0,61%,
bez vyznania 31,1 %

1.3. Ekonomické údaje :

Nezamestnanosť v obci 9,15 %

Vývoj nezamestnanosti : do budúcnosti sa predpokladá znižovanie nezamestnanosti z dôvodu rozširovania sa cestovného ruchu /výstavba nových rekreačných objektov/

1.4. Symboly obce: Heraldická komisia MV SR dňa 9. mája 2006 odsúhlasila pre našu obec ERB na základe našej žiadosti. Tento ERB bol vytvorený ako novotvar. Po čase sa našla v Stredoslovenskom múzeu v B.Bystrici historická pečať obce Bystrá. Preto Obecné zastupiteľstvo uznesením č.3 z 13.6.2006 rozhodlo, že podkladom na ERB obce bude historická pečať. Na tomto základe bol vytvorený návrh nového ERB-u. Blazon ERB-u obce Bystrá je nasledovný: V červenom štíte zlatá koruna prevýšená baníckymi kladivami previazanými zlatou mašľou a spre-vádzanými hore a po bokoch zlatými osemhrotými hviezdami.

Vlajka obce : Červeno -žltá- biela

1.5. História obce : Bystrá "WISTRÁ 1563", BISTRÁ 1673, maďarsky SEBESÉR. Od 16 storočia do r.1848 KOMORSKÁ OSADA V roku 1563 vyslala kráľovská komora komisiu na prehliadku lesov na Horehroní. Zo správy tejto komisie sa dozvedáme, že huty na výrobu železa boli okrem iných miest aj na Bystrej. V 16. a 17. storočí tu dolovali súkromní ťažiar zlatu a striebro. Obyvatelia pracovali väčšinou ako drevorubači a uhliari. Koncom 18 storočia otvorili v Bystrianskej doline bane na železnú rudu. Asi v tomto čase bol postavený hámor, v ktorom sa spracúvalo železo z Hronca, Tisovca na hrubšie druhy.

1.6. Technické pamiatky : Zvyšky rudných baní /štôlne Stupka ,Havranka, Mesiačik/, zvyšky rudy sa nachádzajú na hrebeni Ďumbierskych Tatier-Králička.
- Murovaná budova č.45 bývalej správy Bystrianskeho hámru.
- Na pozemku par.č. 239 sa nachádza priekopa-frúdle, ktorá zabezpečovala vodný prítok do hámru.

1.7. Kultúrne pamiatky: 1. Rímsko-katolícky kostol neogotický z roku 1914 až 1916
2. Káplnka Sv.Jána Nepomuckého, pri moste na pravom brehu Bystrianky, ktorá bola postavená z pokút robotníkov Bystrianskych hámrov v r.1836.
3. Drevená zvonica postavená v r.1924.

1.8. Prírodné pamiatky : Bystrianska jaskyňa a jaskyňa Mŕtvych netopierov.

1.9. Významné osobnosti obce :

31.3.1841 sa v obci Bystrá narodil významný slovenský národovec, pedagóg, prekladateľ, redaktor, publicista a prvý organizátor slovensko-bulharských vzťahov Jaroslav Samuel Zachej
V roku 1912 sa v obci narodil spisovateľ František Švantner
Významné miesto v mladšej generácii básnikov a spisovateľov pre deti má tiež rodák z Bystrej Marian Kováčik /nar.1940/

1.10. Výchova a vzdelávanie:

V obci nie je základná škola. Deti predškolského veku navštevujú materskú škôlku v Mýte pod Ďumbierom a do základnej školy dochádzajú do okresného mesta Brezno.
V obci funguje obecná knižnica, ktorú využívajú hlavne dôchodcovia.

1.11. Sociálne zabezpečenie:

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude musieť rozšíriť z dôvodu pribúdajúcich prestarých občanov.

1.12. Kultúra : Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec /starosta, poslanci členovia DHZ/ .
Jedná sa o atraktívne kultúrno-spoločenské- súťažné podujatia.
Na základe analýz doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa v obci bude ďalej rozvíjať

1.13. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :
- hotely a penzióny, ubytovanie v súkromí / ubytovacie a stravovacie služby/
V budúcnosti podľa doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na cestovný ruch a turistiku.

1.14. Organizačná štruktúra obce:

Starosta : Mgr. Martin Alberty
Hlavný kontrolór : Mgr. Radovan Majerík
Obecné zastupiteľstvo : MVDr. Dana Pavelková, Ing. Mária Kokavcová,
Ľubica Kubizniaková
Komisie : pre ochranu verejného záujmu
pre kultúru, šport, cestovný ruch
sociálno poriadková
stavebno finančná
Obecný úrad : jedna administratívna pracovníčka
Knihnica - pracovníčka 1 hod/týždeň /dohoda o vyk.práce/

2. Rozpočet obce na rok 2023 a jeho plnenie

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce.

Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy:

- k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území obce,
- ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, z VZN obce, ako aj zo zmlúv.

Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtu obce:

- podiely na daniach v správe štátu,
- dotácia na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy,
- ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.
- transfery od sponzorov

Rozpočet obce môže obsahovať finančné vzťahy :

- k rozpočtom iných obcí
- k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený v súlade s § 10 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce sa vnútorne člení na bežné príjmy a bežné výdavky /ďalej len bežný rozpočet/ kapitálové príjmy a kapitálové výdavky /ďalej len kapitálový rozpočet/ a finančné operácie.

Rozpočet obce na rok 2023 bol : Bežný rozpočet – prebytkový

Kapitálový rozpočet – schodkový, finančné operácie -prebytkové

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023 – celkový výsledok rozpočtového hospodárenia - vyrovnaný

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 28.11.2022 uznesením č.40-28/11-2022

Bol zmenený dva krát

- a to k 31.3.2023
- a k 31.12.2023

Zmeny rozpočtu boli prevedené /schválené/ opráv.ográ.-starostom na základe zákona NR SR č.369/1990 Zb. v zmysle §6 ods.1 a §11 ods.4.

Po zmene bol rozpočet nasledovný :

Upravený rozpočet obce k 31.12.2023

rozpočet obce v €

Príjmy celom	354.900 €
Výdavky celkom	354.900 €
Hospodár. rozpočtu obce	0 €
	z toho :
Bežné príjmy	279.400 €
Bežné výdavky	265.200 €
Rozdiel	+ 14.200 €

Kapitálové príjmy	35.700 €
Kapitálové výdavky	84.500 €
Rozdiel	- 48.800 €
Príjmové finančné operácie	39.800 €
Výdavkové finančné operácie	5.,200 €
Hospodárenie z fin. operácií	+ 34.600 €

2.1. Plnenie príjmov za rok 2023

2.1.1 Bežné príjmy

Príjmy bež. celkom	v eur
Schválený rozpočet	215.600
Upravený rozpočet	279.400
Skutočnosť k 31.12.2023	279.961,74
% plnenia k upravenému rozpočtu	100,20 %

Plnenie rozpočtu bežných príjmov obce

Hl.kateg.	Text	Uprav.rozp.v eur 2023	Skutočnosť v eur. 2023	%
	Príjmy bež. Celkom	279.400	279.961,74	100,20 %
100	Daňové príjmy	221.800	221.977,48	100,08
200	Nedaňové príjmy	24.600	24.263,59	98,63
310	Granty a transféry	33.000	33.720,67	102,18

2.1.2. Kapitálové príjmy

Príjmy kap. celkom	v eur
Schválený rozpočet	0
Upravený rozpočet	35.700
Skutočnosť k 31.12.2023	35.690
% plnenia k upravenému rozpočtu	99,97 %

Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov obce

Kategór.	Text	Upravený roz. 2023 /v eur/	Skutočnosť 2023 /v eur /	%
	1. Príjmy celkom	35.700	35.690	99,97
230	Kapitálové príjmy	35.700	35.690	99,97
300	Zo ŠR			

2.1.3 Príjmové finančné operácie

Príjmy celkom	v eur
Schválený rozpočet	50.000
Upravený rozpočet	39.800
Skutočnosť k 31.12.2023	38.500
% plnenia k upravenému rozpočtu	96,73 %

2.2. Plnenie výdavkov za rok 2023

2.2.1. Bežné výdavky

Výdavky bež. celkom	v eur
Schválený rozpočet	195.400
Upravený rozpočet	265.200
Skutočnosť k 31.12.2023	264.035,29
% plnenia k upravenému rozpočtu	99,56 %

Plnenie rozpočtu bežných výdavkov obce

Odd.	Kateg.	Text	Upravený rozp.	Skutočnosť	%
		Bežné výdavky celkom	265.200	264.035,29	99,56
610		Mzdy, platy	83.500	83.109,21	99,53
620		Poistné do poisť.	28.200	28.079,85	99,57
630		Tovary a služby	146.300	145.771,32	99,64
640		Bežné transfery	7.000	6.857,29	97,96
650		Splácanie úrokov	200	217,62	108,81

2.2.2 Kapitálové výdavky

Výdavky kap. celkom	v eur
Schválený rozpočet	65.000
Upravený rozpočet	84.500
Skutočnosť k 31.12.2023	84.475,50
% plnenia k upravenému rozpočtu	99,97 %

2.2.4 Finančné operácie výdavkové

Upravený rozpočet	5.200
Skutočnosť k 31.12.2023	5.004
% plnenia k upravenému rozpočtu	96,23 %

Plnenia rozpočtu kapitálových výdavkov obce

Odd.	Kategória	Text	Upravený rozpočet 2023/v eur/	Skutočnosť 2023/v eur/	%
	700	Kapitálové výdavky celkom	84.500	84.475,50	99,97
01					
obec	710	Obstar.kapit.aktív	84.500	84.475,50	99,97

2.3. Plán rozpočtu na roky 2023-2025

2.3.1. Príjmy celkom

	Skutočnosť k 31.12.2023	Plán na rok 2023	Plán na rok 2024	Plán na rok 2025
Príjmy celkom	324.151,74	354.900	207.100	207.600
z toho:				
Bežné príjmy	279.961,74	279.400	207.100	207.600
Kapit.príjmy	35.690	35.700	0	0
Finančné príjmy	38.500	39.800	0	0

2.3.2. Výdavky celkom

	Skutočnosť k 31.12.2023	Plán na rok 2023	Plán na rok 2024	Plán na rok 2025
Výdavky celkom	353.514,79	354.900	207.100	207.600
z toho :				
Bežné výdavky	264.035,29	265.200	201.900	202.400
Kapitálové výdavky	84.475,50	84.500	0	0
Finančné výdavky	5.004	5.200	5.200	5.200

3. Hospodárenie obce a rozdelenie výsledku hospodárenia rozp.za rok 2023

Skutočné čerpanie rozpočtu obce k 31.12.2023

	Upravený rozpočet 2023/v eur	Skutočnosť k 31.12.2023
Príjmy celkom	354.900	354.151,74
z toho :		
Bežné príjmy	279.400	279.961,74
Kapitálové príjmy	35.700	35.690
Finančné operácie	39.800	38.500
Výdavky celkom	354.900	353.514,79
z toho :		
Bežné výdavky	265.200	264.035,29
Kapitálové výdavky	84.500	84.475,50
Finančné operácie	5.200	5.004
Rozdiel medzi príj.a výdajom	0	+ 636,95
Finančné operácie: skutočnosť v eur		
Príjmové	39.800	38.500
Výdavkové	5.200	5.004
Rozdiel	+ 34.600	+ 33.496

Výsledok rozpočtového hospodárenia k 31.12.2023

	Príjmy	Výdaj	Rozdiel
Bežný rozpočet	279.961,74	264.035,29	+ 15.926,45
Kapitálový rozpočet	35.690	84.475,50	- 48.785,50
Spolu :	315.651,74	348.510,79	- 32.859,05
Rozdiel medzi príjmom a výdajom roz.obce			- 32.859,05
Krytie z finančných operácií	38.500	5.004	+ 33.496
Rozdiel medzi bež.kap.a fin.oper	354.151,74	353.514,79	+ 636,95

Pohľadávky : Daň z nehnuteľnosti	174,30	
Kom. odpad popl. od obč.	112,52	
Poplatok za cintorín	19,50	
QUAD LIDE	390	
ZAME	673,99	
Faktúry odvoz VOK	1.129,01	
Spolu:	2.499,32	+ 2.499,32

Závazky : EKOSERVIS	25.044,50	
Sekológ	1.231,90	
Profax	644,40	
OZO	48	
Obec Beňuš	1.200	
Kreka	751,45	
GEMINY	500	
MERAR	22,19	
ROCA	1.270,08	
Prima banka	63,12	
TOPICO	202,30	
Slovak telekom	28,38	

Spolu : 31.006,32 - 31.006,32

Stav finan.prost. k 31.12.2023

Bežný účet	22.402,89
Fond rezervný	23.305,57
Fond peňažný	15.283,16
Pokladňa	488,21
Ceniny	70,80

61.550,63 €

K 31.12.2023 obec dosiahla účtovný výsledok hospodárenia zisk + 73.734,59 €, ktorý sa navrhuje usporiadať v prospech účtu 428 – nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

4. Bilancia aktív a pasív v eur

4.1. AKTÍVA

Názov	Skutočnosť'	Skutočnosť'
	31.12.2022	31.12.2023
Neobežný majetok	1.851.383,86	1.904.857,58
z toho :		
Dlhod.nehmotný majetok		
Dlhodobý hmotný majetok	1.807.149,86	1.851.516,58
Dlhodobý finančný majetok	44.234	53.341
Obežný majetok	110.125,50	72.874,97
z toho :		
Zásoby	9.363,60	8.825,02
Pohľadávky	6.417,56	2.499,32
Finančný majetok	94.344,34	61.550,63
Časové rozlíšenie	3.196,85	2.816,69
Majetok spolu:	1.964.706,21	1.980.549,24

4.2. PASÍVA

Názov	Skutočnosť'	Skutočnosť'
	31.12.2022	31.12.2023
Vlastné zdroje krytia majetku	1.964.706,21	1.980.549,24
z toho :		
Vlastné imanie	1.010.056,46	1.083.791,05
Výsledok hospodárenia	1.009.007,75	1.083.791,05
Nevysporiad.výsl.hospod	1.026.019,27	1.010.056,46
Výs.hosp.za účt.obdobie	- 17.011,52	+ 73.734,59
Závazky	107.798,06	81.217,06
z toho :		
Dlhodobé -soc.fond	375,27	162,35
Krátkodobé záväzky	55.698,22	34.808,71
Rezervy	1.050	1.250
Bankové úvery	50.000	44.996
Časové rozlíšenie	846.851,69	815.541,13
Vlastné zdroje krytia majetku a záväzkov /vlast.iman.a závä./	1.964.706,21	1.980.549,24

5.

Hospodársky výsledok za 2023 – vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady		
Spotrebované nákupy	35.838,54	67.223,16
Služby	68.034,22	72.313,56
Osobné náklady	136.076,21	104.624,12
Dane a poplatky	59,04	133,60
Ostatné náklady na prev.činn	16.025,11	265,69
Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti		
a zúčtovanie časového rozlíšenia	44.115,44	44.118,56
Finančné náklady	932,14	987,23
Náklady spolu:	301 080,70	289.665,92
Výnosy		
Tržby za vlastné výkony a tovar	8.567,24	10.552,21
Daňové a colné výnosy		
a výnosy z poplatkov	201.020,78	220.667,05
Ostatné výnosy	10.964,30	51.223,62
Finančné výnosy	9.107,00	
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	63.516,86	71.850,63
Výnosy spolu:	284.069,18	363.400,51
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	-17.011,52	73.734,59

6. Vývoj pohľadávok a záväzkov

6.1. Pohľadávky

Pohľadávky	Rok 2022	Rok 2023
Pohľadávky do leh.splatn.	6.417,56	2.499,32

6.2. Záväzky

Záväzky	Rok 2022	Rok 2023
Záväzky soc.fon.	375,27	162,35
Závä. krátk.mzdy+ poi. Dodávate.	55.698,22	34.808,71

7. Ostatné dôležité informácie

7.1 Prijaté granty a transféry

V roku 2023 obec prijala bežné granty a transfery : BBSK 4.000 € dni obce Bystrá, Nadácia ALLIANZ 600,- € merače rýchlosti, Min.hospodárstva 8.028,97 energošeky, Dobrovoľná PO SR 1.400 € nákup pre DHZo, na voľby, refundácia opatrovateľskej služby 14.515,80 €

Poskytovateľ	Účelové určenie grant. a transf.	Suma prij. pro. eur
MV SR- sek.verej.správy /pren.výk./	Evidencia obyvateľstva..	51,48
Ministerstvo dopravy	Stavebný úrad	236,61
Ministerstvo vnútra SR	/ Starostlivosť o život.prostredie	17,27
Ministerstvo dopravy	Miestne komunikácie	6,74
Okresný úrad kríz.riadenie	Skladník CO	144,83
MV SR sek.ver.sprv.	Register adries	24,40

7.2. Poskytnuté dotácie

Obec Bystrá v roku 2023 neposkytla dotáciu zo svojho rozpočtu.

7.3. Významné investičné akcie v roku 2023

Obec v roku 2023 mala významné investičné akcie technické zhodnotenie amfiteátra vo výške 58.830 €, práce na ČOV vo výške 17.160 €.

7.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch :

- Dokončenie a skolaudovanie ČOV v obci, stoka A5
- Zberný dvor
- Doplnenie kamerového systému
- Dokončenie amfiteátra, spevnené plochy
- Výstavba bytového domu
- Miestne komunikácie
- Živé námestie

7.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

7.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovní jednotka vystavená :

Obec nie je vystavená rizikám

Prílohy :

- Individuálna účtovná závierka : Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke

Vypracovala: Švantnerová

V Bystrej dňa 14.03.2024